

ETOL

esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry

Taiteen perusopetuksen TEATTERITAITEEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN TUKIMATERIAALI 2023

ALUKSI

Materiaali on laadittu Opittu ja koettu näkyväksi 2 - hankkeessa yhteistyössä Espoon sirkus- ja teatterikoulu Eskon, Riihimäen Nuorisoteatterin, Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulun, Suomen Teatteriopiston sekä muiden Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto Etol ry:n jäsenkoulujen kanssa vuosien 2022–2023 aikana.

Teatteritaiteen perusopintojen laajan oppimäärän tukimateriaali on tehty työkaluksi ja avuksi oppilaitoksille perusopintojen arviointiin ja syventävien opintojen päättöarviointiin. Tavoitteet tukimateriaaliin ovat johdettu valtakunnallisesta laajan oppimäärän opetussuunnitelmasta ja opetuksen tavoitteista. Opintojen kriteerit ovat pohja arvioinnille. Opetuksen tavoitteet on muutettu oppilaiden oppimisen tavoitteiksi.

Oppilaitos voi halutessaan luoda tukimateriaaliin oman visuaalisen ilmeen, jonka kanssa opettajien on helppo työskennellä sekä jakaa eteenpäin oppilaille ja heidän huoltajilleen.

Kiitokset

Opetushallitus

Opetusneuvos Minna Harmanen

ARVIINTIKRITEEREISTÄ

Teatteritaide perustuu toimintaan, oman ajattelun näkyväksi tekemiseen sekä vuorovaikutukseen. Tämän vuoksi tukimateriaalin arviointikriteerit on rakennettu käytännön teatterityö- ja ajattelutaitojen oppimiseen sekä niiden kehittämisen kannustamiseen.

Arviointin tukimateriaali on rakennettu ajattelun eri tasoja kuvaavan taksonomian avulla (Krathwohl ja Anderson, 2001.), joka on kehitetty Bloomin taksonomiasta. Alkuperäinen Bloomin taksonomia (1956) sisälsi vain ajattelun tasot, myöhemmässä Krathwohlin ja Andersonin versiossa on myös tiedon taso.

Tiedon tasot ovat faktatieto, käsitetieto, menetelmätieto ja metakognitiivinen tieto. Oppilaan kognitiivista ajattelua kuvaavat verbit ovat muistaa, ymmärtää, soveltaa, analysoida, arvioida ja luoda. Nämä tasot ovat hierarkkisia, ylempi taso vaatii korkeampaa ajattelua kuin alempi ja se sisältää alemmat ajattelutasot. Taksonomiataulun tasot etenevät konkreettisesta abstraktiin, kuitenkin osin lomittain seuraavan kaavion mukaisesti:

Teatteritaiteen laajan oppimäärän tukimateriaalissa kuusiportainen järjestelmä on purettu kolmiportaiseksi. Tasojen nimityksetkin ovat saaneet uuden ilmeen. Arviointikriteerit on jaettu kolmeen osaan: perustiedot, soveltamisen taito sekä luova ja analyttinen osaaminen.

PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
------------------------------------	---	--

KÄYTTÖOHJE MATERIAALIIN

Arviointikriteerejä voi käyttää kolmiportaisesti peräkkäin tai tasoja arvottamatta lomittain tai missä tahansa järjestyksessä. Taksonomian hierarkiaa voi soveltaa oppilaiden moninaisuuden ja erityislaatuisuuden mukaan. Teatteritaiteessa tiedon ja taidon välinen suhde ja oppimisjärjestys vaihtelee yksilöllisesti oppilaan mukaan, riippumatta opetussuunnitelman sisällöstä. Jokainen oppilaitos päättää, miten tukimateriaali parhaiten palvelee heidän oppilaidensa arviointia.

Tavoitealueet on käsitelty sekä perusopintojen että syventävien opintojen näkökulmasta. Valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaan perusopintojen arvioinnissa painottuvat esiintymis- ja vuorovaikutustaidot sekä teatteriesityksen valmistusprosessi. Syventävissä opinnoissa arvioinnissa painottuvat erityisesti oma taiteellinen prosessi ja teatteritaiteen yhteiskunnallisuuden ymmärtäminen. Oppilaitos saa itse päättää arvioidaanko kaikki tavoitealueet syventävien opintojen päättötodistuksessa.

Arviointikriteerit on jätetty vapaaksi mahdollisesta tarkemmasta tekemisen määrittelystä ja opetuksen painotuksista. Oppilaitos voi lisätä kannustavia adverbjejä materiaaliin opintokokonaisuuksien ja oppilaiden näkökulmasta. Joissakin kriteereissä on esimerkkinä sulkeissa ehdotettuja adverbjejä, joita voi halutessaan käyttää, jättää pois tai tarkentaa oppilaskohtaisesti. Oppilasta arvioidaan aina taitojen ja tavoitteiden - ei koskaan hänen arvojensa, asenteidensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa kautta.

Oppilaitoksen kannattaa hyödyntää oppilaitoksen omaa opetussuunnitelmaa miettiessään itsearviointin ja jatkuvan arvioinnin tapoja sekä palautteenannon käytänteitä tässä esitellyn arviointimateriaalin tueksi.

LOPPUTYÖN ARVIOINNISTA

Lopputyön opintokokonaisuuden arviointia voidaan tarkastella syventävien opintojen tukimateriaalin ja valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden avulla. Kunkin oppilaitoksen arviointimalli jää oppilaitoksen tehtäväksi ilmentäen siten oman opetussuunnitelman painotuksia. Työssä voi käyttää apuna mm. tukimateriaalista löytyviä esiintymistaidon, vuorovaikutuksen, läsnäolon, kokonaisvaltaisen ilmaisun, kontaktin, itsereflektion ja itsenäisen työskentelyn kriteerejä.

TODISTUKSEEN TULEVISTA MERKINNÖISTÄ

Teatteritaiteen luonteen vuoksi on pyritty pois arviointikriteeristöä, joka on tuttu peruskoulusta tai muusta koulutustasosta. Voidaan ajatella, että kolmiportainen asteikko kuvastaa jo valmiiksi hyvää osaamista ja hyviä taitoja teatteritaiteessa. Oppilaita halutaan tämän arviointityökalun avulla ensisijaisesti kannustaa jatkamaan pitkäjänteistä harrastamista ja taitojensa kartuttamista.

Päättötodistukseen merkitään oppilaitoksen valitsemien kulloinkin arvioitavien opintokokonaisuuksien arviointikriteerien lauseet, jotka voivat olla johdettuja tukimateriaalista. Tämän lisäksi oppilaan todistukseen liitetään mukaan hänen omia tavoitteitaan sekä opintokokonaisuuksien arviointeja käsittävä liite.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittaman laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittaman laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
 - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

ESIINTYMIS- JA VUOROVAIKUTUSTAITOJEN

Perusopinnot (800 tuntia) ja syventävien opintojen päättöarvioinnin (500 tuntia) tueksi

	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
PERUSOPINNOT 800 tuntia	vastuullisena ryhmän jäsenenä toimiminen	kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä	oppilas oppii toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä	Oppilas tietää vastuullisena ryhmänjäsenenä toimimisen merkityksen.	Oppilas on osoittanut vastuullisuutta ryhmän jäsenenä toimisessa.	Oppilas toimii vastuullisena ryhmän jäsenenä.
	vuorovaikutus ja kontakti toisten esiintyjien ja yleisön kanssa	rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa	oppilas hakee vuorovaikutusta ja kontaktia toisten esiintyjien ja yleisön kanssa	Oppilas tunnistaa vuorovaikutuksen ja kontaktin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa.	Oppilas hakeutuu (rohkeasti*) vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa.	Oppilaan kontakti ja vuorovaikutus toisten esiintyjien ja yleisön kanssa onnistuu (luontevasti*).
	läsnäolo esiintymistilanteessa	ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitys esiintymistilanteessa	oppilas oppii ymmärtämään läsnäolon merkityksen esiintymistilanteessa	Oppilas tietää läsnäolon merkityksen esiintymistilanteessa.	Oppilas ymmärtää läsnäolon merkityksen esiintymistilanteessa.	Oppilas ymmärtää ja osaa perustella läsnäolon merkityksen esiintymistilanteessa.
	kokonaisvaltaisen ilmaisun harjoittelu	ohjata oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua	oppilas harjoittelee kokonaisvaltaista ilmaisua	Oppilas harjoittelee kokonaisvaltaista ilmaisua.	Oppilas uskaltaa kokeilla (rohkeasti*) kokonaisvaltaista ilmaisua.	Oppilas hyödyntää (taitavasti*) omaa kokonaisvaltaista ilmaisuaan.
	oman työskentelyn reflektointi	rohkaista oppilasta havaitsemaan omaa työskentelyään	oppilas oppii reflektoidaan omaa työskentelyään	Oppilas hahmottaa ja sanoittaa omaa työskentelyään.	Oppilas osaa reflektoida omaa työskentelyään.	Oppilas osaa reflektoida ja arvioida omaa työskentelyään (monipuolisesti*).
	yhteydet muihin taiteenlajeihin	ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin.	oppilas oppii havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin	Oppilas osaa nimetä yhteyksiä teatterin ja muiden taiteenlajien välillä.	Oppilas havaitsee ja rakentaa yhteyksiä teatterin ja muiden taiteenlajien välillä.	Oppilas osaa analysoida ja hyödyntää (luovasti*) teatterin ja muiden taiteenlajien välisiä yhteyksiä.
	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 tuntia	vastuullisena ryhmän jäsenenä toimiminen	kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä	oppilas osaa toimia vastuullisena ryhmän jäsenenä	Oppilas ymmärtää vastuullisena ryhmänjäsenenä toimimisen merkityksen.	Oppilas osaa toimia vastuullisena ryhmän jäsenenä.	Oppilas hallitsee (esimerkillisesti*) vastuullisena ryhmän jäsenenä toimimisen.
	vuorovaikutus ja kontakti toisten esiintyjien ja yleisön kanssa	rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa	oppilas hakee vuorovaikutusta ja kontaktia toisten esiintyjien ja yleisön kanssa	Oppilas tuntee vuorovaikutuksen ja kontaktin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa.	Oppilas asettuu vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa.	Oppilas kehittää ja syventää (rohkeasti*) vuorovaikutusta ja kontaktia toisten esiintyjien ja yleisön kanssa.
	läsnäolo esiintymistilanteessa	ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitys esiintymistilanteessa	oppilas ymmärtää läsnäolon merkityksen esiintymistilanteessa	Oppilas osaa olla läsnä esiintymistilanteessa.	Oppilas hyödyntää läsnäolon taitoaan esiintymistilanteissa.	Oppilas hallitsee (monipuolisesti*) läsnäolon esiintymistilanteessa ja osaa hyödyntää sitä (luovasti*).
	kokonaisvaltaisen ilmaisun harjoittelu	ohjata oppilasta syventämään kokonaisvaltaista ilmaisua	oppilas syventää kokonaisvaltaista ilmaisua	Oppilas etsii uusia tapoja syventääkseen kokonaisvaltaista ilmaisuaan.	Oppilas löytää ja hyödyntää uusia tapoja kokonaisvaltaisen ilmaisunsa syventämiseksi.	Oppilas kehittää ja syventää kokonaisvaltaista ilmaisuaan (luovasti ja taitavasti*).
	oman ja muiden työskentelyn reflektointi	rohkaista oppilasta reflektoidaan omaa ja muiden työskentelyä	oppilas oppii reflektoidaan omaa ja muiden työskentelyä.	Oppilas ymmärtää oman ja muiden työskentelyn reflektoinnin merkityksen.	Oppilas osaa reflektoida omaa ja muiden työskentelyä (rakentavasti ja kannustavasti*).	Oppilas osaa reflektoida ja arvioida omaa ja muiden työskentelyä (rakentavasti ja kannustavasti*).
	osallisuus toimivan ryhmän rakentamiseen	rohkaista rakentamaan toimivaa ryhmää omalla toiminnalla	oppilas rakentaa toimivaa ryhmää omalla toiminnallaan.	Oppilas tietää, miten omalla toiminnalla rakennetaan toimivaa ryhmää.	Oppilas rakentaa toimivaa ryhmää (taitavasti*) omalla toiminnallaan.	Oppilas rakentaa ja kehittää toimivaa ryhmää omalla toiminnallaan (oivaltavasti*).

* Esimerkki oppilaan kannustavasta adverbistä, joka vaihtelee yksilöllisesti

Lisättäviä KANNUSTAVIA adverbijä ovat esimerkiksi:

ahkerasti, aktiivisesti, analyyttisesti, arvioivasti, avoimesti, dynaamisesti, elävästi, empaattisesti, ennakkoluulottomasti, esimerkillisesti, harkitsevasti, havainnoivasti, heittäytyen, hienosti, huolellisesti, huumorintajuisesti, iloisesti, innostuneesti, innovatiivisesti, inspiroivasti, intohimoisesti, itsenäisesti, itseohjautuvasti, jatkuvasti, joustavasti, kattavasti, kehittäen, kehittävästi, kekseliäästi, keskittyneesti, keskustellen, kestävästi, kokeillen, kriittisesti, kunnianhimoisesti, kyseenalaistaen, kärsivällisesti, laaja-alaisesti, luontevasti, luotettavasti, luovasti, läsnäolevasti, monipuolisesti, motivoituneesti, määrätietoisesti, oivaltavasti, omaperäisesti, oma-toimisesti, omistautuneesti, osaavasti, periksiantamattomasti, perusteellisesti, peräänantamattomasti, pitkäjänteisesti, positiivisesti, punniten, päättäväisesti, rakentavasti, rehellisesti, rohkaisevasti, rohkeasti, seikkaperäisesti, sinnikkäästi, sitoutuneesti, sopeutuen, soveltavasti, strategisesti, sujuvasti, systemaattisesti, syventäen, taidokkaasti, taitavasti, tarmokkaasti, tasapainoisesti, tavoitteellisesti, tehokkaasti, testaillen, tiedonhaluisesti, tietoisesti, tinkimättömästi, täsmällisesti, uteliaasti, uudistaen, vahvasti, varmasti, vastuullisesti, vastuuntuntoisesti, vertailevasti, vuorovaikutteisesti, yhdistellen, yhteistyökykyisesti, yksityiskohtaisesti jne.

TEATTERIESITYS

Perusopinnot (800 tuntia) ja syventävien opintojen päättöarviointin (500 tuntia) tueksi

	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
PERUSOPINNOT 800 tuntia	pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely	motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti	oppilas oppii työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti	Oppilas tietää pitkäjänteisen ja tavoitteellisen työskentelyn tärkeyden.	Oppilas työskentelee useimmiten pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti.	Oppilas työskentelee pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti.
	eri tehtävät esitysten harjoitusprosesseissa	kannustaa oppilasta kokeilemaan eri tehtäviä esitysten harjoitusprosesseissa	oppilas kokeilee eri tehtäviä esitysten harjoitusprosesseissa	Oppilas tunnistaa eri tehtäviä esitysten harjoitusprosesseissa.	Oppilas kokeilee eri tehtäviä esitysten harjoitusprosesseissa.	Oppilas toimii (motivoituneesti*) eri tehtävissä esitysten harjoitusprosesseissa.
	teatterin käsitteet ja eri osa-alueet	ohjata oppilasta ymmärtämään teatterin käsitteitä ja tutustumaan teatterin eri osa-alueisiin	oppilas omaksuu teatterin käsitteitä ja tutustuu teatterin eri osa-alueisiin	Oppilas hahmottaa teatterin keskeisiä käsitteitä ja osa-alueita.	Oppilas käyttää teatterin käsitteitä työskennellessään teatterin eri osa-alueiden parissa.	Oppilas osaa perustella (taitavasti*) teatterin käsitteitä ja niiden yhteyksiä teatterin eri osa-alueisiin.
	erilaisten esitysten harjoitusprosessien vaiheet	ohjata tunnistamaan ja ymmärtämään erilaisten esitysten harjoitusprosessien vaiheita	oppilas oppii tunnistamaan ja ymmärtämään erilaisten esitysten harjoitusprosessien vaiheet	Oppilas tunnistaa erilaisten esitysten harjoitusprosessien vaiheita.	Oppilas osaa toimia harjoitusprosessien eri vaiheissa ja ymmärtää niiden merkityksen osana esityksen valmistumista.	Oppilas osaa arvioida oman roolinsa merkityksen harjoitusprosessien eri vaiheissa ja ymmärtää niiden merkityksen osana esityksen valmistumista.
	teatteriesitysten eri muodot	ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin ja kokeilemaan niitä	oppilas tutustuu teatteriesitysten eri muotoihin ja kokeilee niitä	Oppilas tunnistaa teatteriesitysten eri muotoja.	Oppilas ymmärtää teatteriesitysten eri muotoja ja kokeilee niitä.	Oppilas osaa analysoida teatteriesitysten eri muotoja ja hyödyntää niitä työskentelyssään.
	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 tuntia	pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely	motivoida ja sitouttaa oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti	oppilas sitoutuu työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti	Oppilas ymmärtää pitkäjänteisen ja tavoitteellisen sitoutumisen merkityksen työskentelyssä.	Oppilas on pääsääntöisesti sitoutunut pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn.	Oppilas on (esimerkittäisesti*) sitoutunut pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn.
	eri tehtävät esitysten harjoitusprosesseissa	kannustaa oppilasta kokeilemaan eri tehtäviä esitysten harjoitusprosesseissa	oppilas kokeilee eri tehtäviä esitysten harjoitusprosesseissa	Oppilas ymmärtää eri tehtävien merkityksen teatterissa.	Oppilas osaa toimia eri tehtävissä esityksen harjoitusprosesseissa	Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja hyödyntää niitä teatterin eri työtehtävissä.
	teatterin käsitteet ja eri osa-alueet	ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja osa-alueita	oppilas omaksuu teatterin käsitteitä ja osa-alueita	Oppilas tuntee teatterin eri käsitteitä ja osa-alueita.	Oppilas pystyy analysoimaan teatterin käsitteitä ja osa-alueita.	Oppilas käyttää (luontevasti*) teatterin käsitteistöä ja hallitsee teatterin eri osa-alueita omassa työskentelyssään.
	teatteriesitysten eri muodot	ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin ja kokeilemaan niitä	oppilas tutustuu teatteriesitysten eri muotoihin ja kokeilee niitä	Oppilas ymmärtää teatteriesitysten eri muotoja.	Oppilas on sisäistänyt teatteriesitysten eri muotojen merkityksiä ja hyödyntää niitä työskentelyssään.	Oppilas arvioi teatteriesitysten eri muotoja sekä kehittää ja luo uusia tapoja hyödyntää niitä.
	näytelmäkirjallisuus ja näytelmien lukeminen	ohjata oppilasta tutustumaan näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelemaan näytelmien lukemista	oppilas tutustuu näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelee näytelmien lukemista	Oppilas on tutustunut näytelmäkirjallisuuteen.	Oppilas lukee erilaisia näytelmiä ja tunnistaa näytelmäkirjallisuuden erityispiirteitä.	Oppilas lukee ja analysoi erilaisia näytelmiä sekä tunnistaa niiden genreja ja tyyliä.
	esityksen sisällön ja muodon suhde	ohjata oppilasta tunnistamaan esityksen sisällön ja muodon suhde	oppilas oppii tunnistamaan esityksen sisällön ja muodon suhteen	Oppilas tunnistaa sisällön ja muodon keskeisiä piirteitä.	Oppilas ymmärtää esityksen sisällön ja muodon suhteen ja osaa analysoida niitä.	Oppilas osaa arvioida esityksen sisällön ja muodon suhdetta ja osaa rakentaa niistä toimivan kokonaisuuden.
	teatteriesityksen luonne ainutkertaisena ja katoavana tapahtumana	ohjata oppilasta huomioimaan teatteriesityksen luonne ainutkertaisena ja katoavana tapahtumana, joka rakentuu esiintyjän ja katsojan vuorovaikutuksen varaan	oppilas alkaa huomioida teatteriesityksen luonteen ainutkertaisena ja katoavana tapahtumana, joka rakentuu esiintyjän ja katsojan vuorovaikutuksen varaan	Oppilas tietää, että teatteriesitys on ainutkertainen ja katoava tapahtuma, joka rakentuu esiintyjän ja katsojan vuorovaikutuksen varaan.	Oppilas osaa soveltaa tietoa teatteriesityksen ainutkertaisuudesta ja katoavaisuudesta esiintymislanteissa ja osaa huomioida esiintyjän ja katsojan vuorovaikutuksen tärkeyden.	Oppilas arvioi teatteriesityksen ainutkertaisuutta ja katoavaisuutta sekä osaa arvioida esiintyjän ja katsojan vuorovaikutuksen merkityksellisyttä (kriittisesti ja perustellusti*).

* Esimerkki oppilaan kannustavasta adverbistä, joka vaihtelee yksilöllisesti

Lisättäviä KANNUSTAVIA adverbejä ovat esimerkiksi:

ahkerasti, aktiivisesti, analyyttisesti, arvioivasti, avoimesti, dynaamisesti, elävästi, empaattisesti, ennakkoluulottomasti, esimerkillisesti, harkitsevasti, havainnoivasti, heittäytyen, hienosti, huolellisesti, huumorintajuisesti, iloisesti, innostuneesti, innovatiivisesti, inspiroivasti, intohimoisesti, itsenäisesti, itseohjautuvasti, jatkuvasti, joustavasti, kattavasti, kehittäen, kehittävästi, kekseliäästi, keskittyneesti, keskustellen, kestävästi, kokeillen, kriittisesti, kunnianhimoisesti, kyseenalaistaen, kärsivällisesti, laaja-alaisesti, luontevasti, luotettavasti, luovasti, läsnäolevasti, monipuolisesti, motivoituneesti, määrätietoisesti, oivaltavasti, omaperäisesti, oma-toimisesti, omistautuneesti, osaavasti, periksiantamattomasti, perusteellisesti, peräänantamattomasti, pitkäjänteisesti, positiivisesti, punniten, päättäväisesti, rakentavasti, rehellisesti, rohkaisevasti, rohkeasti, seikkaperäisesti, sinnikkäästi, sitoutuneesti, sopeutuen, soveltavasti, strategisesti, sujuvasti, systemaattisesti, syventäen, taidokkaasti, taitavasti, tarmokkaasti, tasapainoisesti, tavoitteellisesti, tehokkaasti, testailen, tiedonhaluisesti, tietoisesti, tinkimättömästi, täsmällisesti, uteliaasti, uudistaen, vahvasti, varmasti, vastuullisesti, vastuuntuntoisesti, vertailevasti, vuorovaikutteisesti, yhdistellen, yhteistyökykyisesti, yksityiskohtaisesti jne.

OMA TAITEELLINEN PROSESSI

Perusopinnot (800 tuntia) ja syventävien opintojen päättöarviointin (500 tuntia) tueksi

	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
PERUSOPINNOT 800 tuntia	uteliaisuus ja teatterin keinojen kokeileminen	kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja	oppilas oppii toimimaan luovasti ja uteliaasti sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja	Oppilas osaa nimetä erilaisia teatterin keinoja.	Oppilas kokeilee rohkeasti erilaisia teatterin keinoja.	Oppilas toimii luovasti ja hyödyntää rohkeasti teatterin eri keinoja.
	itseluottamus ja omien vahvuuksien ja kehittämislueiden tunnistaminen	rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämislueitaan	oppilas alkaa uskoa itseensä sekä oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämislueitaan	Oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan.	Oppilas uskoo itseensä ja tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämislueitaan.	Oppilas luottaa itseensä ja osaa (taitavasti*) arvioida ja kehittää omia vahvuuksiaan ja kehittämislueitaan.
	tavoitteiden asettaminen ja oman työskentelyn reflektointi	innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja reflektimaan omaa työskentelyään	oppilas oppii asettamaan itselleen tavoitteita ja reflektimaan omaa työskentelyään	Oppilas muistaa ja tunnistaa tavoitteitaan ja pystyy perustelemaan niiden merkityksen.	Oppilas pystyy asettamaan itselleen tavoitteita ja reflektimaan työskentelyään niihin peilaten.	Oppilas osaa asettaa (oma-aloitteisesti*) itselleen tavoitteita ja osaa reflektoida omaa työskentelyään (monipuolisesti ja luovasti).
	oman kokemusmaailman ja aistien kautta todellisuuden ja erilaisten ilmiöiden havainnointi	ohjata oppilasta havainnoimaan ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään käyttäen apuna omaa kokemusmaailmaansa ja eri aisteja.	oppilas oppii havainnoimaan ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään käyttäen apuna omaa kokemusmaailmaansa ja eri aisteja	Oppilas osaa kuvata erilaisia ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään.	Oppilas havainnoi ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään käyttäen apunaan omaa kokemusmaailmaansa.	Oppilas pystyy kehittämään (luovasti*) omaa taiteellista prosessiaan ammentaan omasta kokemusmaailmastaan ja ympäröivästä todellisuudesta.
	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 tuntia	kyky laajentaa ja vaihtaa näkökulmaa sekä utelias, kriittinen ja kyseenalaistava ajattelu	kannustaa oppilasta laajentamaan tai vaihtamaan näkökulmaa sekä ajattelemaan uteliaasti, kriittisesti ja kyseenalaistaen	oppilas oppii laajentamaan ja vaihtamaan näkökulmaa sekä ajattelemaan uteliaasti, kriittisesti ja kyseenalaistaen	Oppilas pystyy kuvaamaan omia näkemyksiään ja ideoitaan eri näkökulmista.	Oppilas osaa vertailla ja analysoida työskentelyä eri näkökulmista ja ajattelee uteliaasti, kriittisesti ja kyseenalaistaen.	Oppilas osaa arvioida ja perustella omaa taiteellista prosessiaan laaja-alaisesti eri näkökulmista sekä ajatella uteliaasti, kriittisesti ja kyseenalaistaen.
	kyky havainnoida itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillä hyödyntäen eri aisteja ja mediaa seuraamalla	ohjata oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään eri aistien avulla ja seuraamalla mediaa	oppilas oppii havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään eri aistien avulla ja seuraamalla mediaa	Oppilas pystyy selittämään omia havaintoja ja ympäröivän todellisuuden ilmiöitä.	Oppilas osaa havainnoida (monipuolisesti*) itseään ja ympäröivää todellisuutta sekä erittelee ja hyödyntää aistihavaintoja työskentelyssään.	Oppilas hyödyntää omassa taiteellisessa prosessissaan (luovasti ja taitavasti*) havaintoja itsestään ja ympärillä olevista ilmiöistä ja todellisuudesta.
	itseluottamuksen ja epävarmuuden sietokyvyn vahvistaminen	rohkaista oppilasta vahvistamaan itseluottamustaan ja epävarmuuden sietokykyään	oppilaan itseluottamus ja epävarmuuden sietokyky vahvistuu	Oppilas tietää, miten itseluottamusta ja epävarmuuden sietokykyä voidaan vahvistaa.	Oppilas on vahvistanut itseluottamustaan ja epävarmuuden sietokykyään.	Oppilas sietää epävarmuutta ja uskaltaa kohdata uusia tilanteita ja haasteita (rohkeasti ja ennakkoluulottomasti*).
	omien vahvuuksien ja kehittämiskohteiden tunnistaminen ja itsensä ilmaiseminen odot	rohkaista oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään	oppilas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään	Oppilas osaa nimetä omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan.	Oppilas tunnistaa (taitavasti*) omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja osaa (rohkeasti*) ilmaista itseään.	Oppilas osaa (taitavasti*) arvioida ja kehittää omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä ilmaista itseään (monipuolisesti*).
	tavoitteiden asettaminen itselle ja oman työskentelyn reflektointi	innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja reflektimaan omaa työskentelyään	oppilas oppii asettamaan itselleen tavoitteita ja reflektimaan omaa työskentelyään	Oppilas ymmärtää, miten tavoitteiden asettaminen ja oman työskentelyn reflektointi vaikuttavat taiteelliseen työskentelyyn ja miten niitä voidaan hyödyntää.	Oppilas asettaa itselleen tavoitteita ja osaa reflektoida omaa työskentelyään.	Oppilas suunnittelee tavoitteensa (taitavasti*) ja reflektoi työskentelyään (esimerkillisesti*).
	taiteellisen ajattelun ja teatteritaitteen suhteen vahvistaminen	kannustaa oppilasta vahvistamaan omaa taiteellista ajatteluaan ja suhdettaan teatteritaitteeseen.	oppilaan oma taiteellinen ajattelu ja suhde teatteritaitteeseen vahvistuu	Oppilas ymmärtää, miten taiteellinen ajattelu ja oma suhde teatteritaitteeseen vahvistuvat työskentelyn kautta.	Oppilas osaa (taitavasti*) analysoida omaa taiteellista ajatteluaan ja suhdettaan teatteritaitteeseen.	Oppilas on kehittänyt omaa taiteellista ajatteluaan ja suhdettaan teatteritaitteeseen opintojensa ajan (pitkäjänteisesti ja syvällisesti*).

* Esimerkki oppilaan kannustavasta adverbistä, joka vaihtelee yksilöllisesti

Lisättäviä KANNUSTAVIA adverbijä ovat esimerkiksi:

ahkerasti, aktiivisesti, analyttisesti, arvioivasti, avoimesti, dynaamisesti, elävästi, empaattisesti, ennakkoluulottomasti, esimerkiksi, harkitsevasti, havainnoivasti, heittäytyen, hienosti, huolellisesti, huumorintajuisesti, iloisesti, innostuneesti, innovatiivisesti, inspiroivasti, intohimoisesti, itsenäisesti, itseohjautuvasti, jatkuvasti, joustavasti, kattavasti, kehittäen, kehittävästi, kekseliäästi, keskittyneesti, keskustellen, kestävästi, kokeillen, kriittisesti, kunnianhimoisesti, kyseenalaistaen, kärsivällisesti, laaja-alaisesti, luontevasti, luotettavasti, luovasti, läsnäolevasti, monipuolisesti, motivoituneesti, määrätietoisesti, oivaltavasti, omaperäisesti, oma-toimisesti, omistautuneesti, osaavasti, periksiantamattomasti, perusteellisesti, peräänantamattomasti, pitkäjänteisesti, positiivisesti, punniten, päättäväisesti, rakentavasti, rehellisesti, rohkaisevasti, rohkeasti, seikkaperäisesti, sinnikkäästi, sitoutuneesti, sopeutuen, soveltavasti, strategisesti, sujuvasti, systemaattisesti, syventäen, taidokkaasti, taitavasti, tarmokkaasti, tasapainoisesti, tavoitteellisesti, tehokkaasti, testailen, tiedonhaluisesti, tietoisesti, tinkimättömästi, täsmällisesti, uteliaasti, uudistaen, vahvasti, varmasti, vastuullisesti, vastuuntuntoisesti, vertailevasti, vuorovaikutteisesti, yhdistellen, yhteistyökykyisesti, yksityiskohtaisesti jne.

TEATTERITAIDE OSANA YHTEISKUNTAA

Perusopintojen arvioinnin (800 tuntia) ja syventävien opintojen päättöarvioinnin (500 tuntia) tueksi

	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
PERUSOPINNOT 800 tuntia	teatteritaide osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä	kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä	oppilas oppii ymmärtämään teatterin ja teatteritaiteen osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä.	Oppilas tietää, että teatteritaide on osa hänen elämäänsä ja yhteiskunnallinen ilmiö.	Oppilas osaa jäsentää teatteritaidetta osana omaa elämäänsä ja käsitellä sitä yhteiskunnallisena ilmiönä.	Oppilas arvioi teatteritaidetta osana omaa elämäänsä ja yhteiskunnallisena ilmiönä.
	teatterin ymmärtäminen ja kokeminen taidemuotona	ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona	oppilas tutustuu teatteriin taidemuotona	Oppilas näkee teatterin taidemuotona.	Oppilas toteuttaa teatteria taidemuotona.	Oppilas keksii uusia tapoja hyödyntää teatteria taidemuotona.
	kyky analysoida kokemaansa ja näkemäänsä	ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä	oppilas oppii analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä	Oppilas sanoittaa (luovasti*) kokemaansa ja näkemäänsä.	Oppilas yhdistelee (taitavasti*) kokemaansa ja näkemäänsä.	Oppilas analysoi (rakentavasti*) kokemaansa ja näkemäänsä.
	teatterin traditiot	ohjata oppilasta tutustumaan teatterin traditioihin	oppilas tutustuu teatterin traditioihin	Oppilas tunnistaa teatterin traditioita.	Oppilas soveltaa (rohkeasti*) teatterin traditioita.	Oppilas hyödyntää (monipuolisesti*) teatterin traditioita.
	teatterin moninaiset työnkuvat	ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin työnkuviin.	oppilas tutustuu teatterin moninaisiin työnkuviin	Oppilas osaa kuvailla teatterin moninaisia työnkuvia.	Oppilas kokeilee (ennakkoluulottomasti*) teatterin eri työtehtäviä.	Oppilas suunnittelee työskentelyä teatterin moninaisista työnkuvista käsin ja ymmärtää yhteistyön merkityksen teatteritaiteessa.
	VALTAKUNNALLISEN OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITE	OPPILAITOKSEN TAVOITE	OPPILAAN TAVOITE	PERUSTIEDOT (MUISTA JA YMMÄRRÄ)	SOVELTAMISEN TAITO (SOVELLA JA ANALYSOI)	LUOVA JA ANALYYTTINEN OSAAMINEN (ARVIOI JA LUO)
SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 tuntia	teatteritaide osana omaa elämää ja yhteiskuntaa	kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä	oppilas syventää ymmärrystään teatteritaiteesta osana omaa elämäänsä ja yhteiskuntaa	Oppilas tulkitsee teatteritaidetta osana omaa elämäänsä ja yhteiskunnallisena ilmiönä.	Oppilas yhdistää teatteritaiteen osaksi omaa elämäänsä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä.	Oppilas arvioi (kriittisesti*) ja toteuttaa (luovasti*) teatteritaidetta osana omaa elämäänsä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä.
	teatterin traditiot, teatterihistorian ja esitystaitteen ajankohtaisten ilmiöt	ohjata oppilasta tutustumaan teatterin historiaan, traditioihin ja ajankohtaisiin ilmiöihin esitystaitteessa	oppilas oppii tuntemaan teatterin traditioita ja teatterihistoriaa sekä tunnistaa esitystaitteen ajankohtaisia ilmiöitä	Oppilas ymmärtää teatterin historiaa, traditioita ja esitystaitteen ajankohtaisia ilmiöitä.	Oppilas osaa vertailla työskentelyssään teatterin historiaa, traditioita ja esitystaitteen ajankohtaisia ilmiöitä.	Oppilas analysoi (taitavasti*) teatterin historiaa, traditioita ja esitystaitteen ajankohtaisia ilmiöitä.
	teatteritaiteen yhteydet ja hyödyt teatterin eri tehtävänkuvissa sekä muissa ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa	ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin tehtävänkuvuihin, teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti	oppilas tutustuu teatterin moninaisiin tehtävänkuvuihin, teatteritaiteen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastaa teatteria monipuolisesti	Oppilas tuntee teatterin moninaisia tehtävänkuvia sekä teatteritaitojen hyödyntämismahdollisuuksia eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa. Oppilas harrastaa teatteria monipuolisesti.	Oppilas soveltaa teatterin moninaisia tehtävänkuvia sekä ymmärtää teatteritaitojen hyödyntämismahdollisuuksia eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa. Oppilas harrastaa teatteria monipuolisesti.	Oppilas hyödyntää (monipuolisesti*) työskentelyssään teatterin moninaisia tehtävänkuvia ja osaa suhteuttaa teatteritaitojen hyödyntämismahdollisuuksia eri ammateissa, työnhaussa sekä opiskelussa. Oppilas harrastaa teatteria monipuolisesti.
	teatterin sovellukset ja teatteritaiteen yhteydet muihin taidemuotoihin	ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin ja sen sovelluksiin taidemuotona ja teatteritaiteen yhteyksiin muihin taiteisiin	oppilas tutustuu teatteriin ja sovelluksiin taidemuotona ja teatteritaiteen yhteyksiin muihin taiteisiin.	Oppilas osaa määritellä teatterin ja sen sovellukset taidemuotona ja teatteritaiteen yhteydet muihin taiteisiin.	Oppilas soveltaa teatteria taidemuotona ja hyödyntää teatteritaiteen yhteyksiä muihin taiteisiin.	Oppilas arvioi teatteria ja sen sovelluksia taidemuotona. Oppilas rakentaa yhteyksiä muihin taiteisiin.
	kyky analysoida kriittisesti kokemaansa ja näkemäänsä, myös yhteiskunnallisuuden ja osallisuuden näkökulmasta	ohjata oppilasta analysoimaan kriittisesti kokemaansa ja näkemäänsä, myös yhteiskunnallisuuden ja osallisuuden näkökulmasta.	oppilas oppii analysoimaan kriittisesti kokemaansa ja näkemäänsä, myös yhteiskunnallisuuden ja osallisuuden näkökulmasta.	Oppilas selittää kokemaansa ja näkemäänsä myös yhteiskunnallisuuden ja osallisuuden näkökulmasta.	Oppilas osaa analysoida kokemaansa ja näkemäänsä myös yhteiskunnallisuuden ja osallisuuden näkökulmasta.	Oppilas analysoi ja arvioi kriittisesti kokemaansa ja näkemäänsä myös yhteiskunnallisuuden ja osallisuuden näkökulmasta.

* Esimerkki oppilaan kannustavasta adverbistä, joka vaihtelee yksilöllisesti

Lisättäviä KANNUSTAVIA adverbijä ovat esimerkiksi:

ahkerasti, aktiivisesti, analyttisesti, arvioivasti, avoimesti, dynaamisesti, elävästi, empaattisesti, ennakkoluulottomasti, esimerkiksi, harkitsevasti, havainnoivasti, heittäytyen, hienosti, huolellisesti, huumorintajuisesti, iloisesti, innostuneesti, innovatiivisesti, inspiroivasti, intohimoisesti, itsenäisesti, itseohjautuvasti, jatkuvasti, joustavasti, kattavasti, kehittäen, kehittävästi, kekseliäästi, keskittyneesti, keskustellen, kestävästi, kokeillen, kriittisesti, kunnianhimoisesti, kyseenalaistaen, kärsivällisesti, laaja-alaisesti, luontevasti, luotettavasti, luovasti, läsnäolevasti, monipuolisesti, motivoituneesti, määrätietoisesti, oivaltavasti, omaperäisesti, oma-toimisesti, omistautuneesti, osaavasti, periksiantamattomasti, perusteellisesti, peräänantamattomasti, pitkäjänteisesti, positiivisesti, punniten, päättäväisesti, rakentavasti, rehellisesti, rohkaisevasti, rohkeasti, seikkaperäisesti, sinnikkäästi, sitoutuneesti, sopeutuen, soveltavasti, strategisesti, sujuvasti, systemaattisesti, syventäen, taidokkaasti, taitavasti, tarmokkaasti, tasapainoisesti, tavoitteellisesti, tehokkaasti, testaillen, tiedonhaluisesti, tietoisesti, tinkimättömästi, täsmällisesti, uteliaasti, uudistaen, vahvasti, varmasti, vastuullisesti, vastuuntuntoisesti, vertailevasti, vuorovaikutteisesti, yhdistellen, yhteistyökykyisesti, yksityiskohtaisesti jne.

ETOL

esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry

etolry@gmail.com

<https://www.etol.fi>